

รธน. มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

พ.ร.บ. การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน ขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดขอบเขตแห่งสิทธิย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๔๙ บัญญัติให้การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นเพื่อการป้องกันประเทศ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิที่ได้รับความสะดวกจากการเวนคืนนั้น

พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๒๙ และมาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจเจ้าพนักงานและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงาน เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ โดยกำหนดขั้นตอนและมาตรการที่เจ้าพนักงานและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานดำเนินการตามมาตรการดังกล่าว เพื่อให้มีผลกระทบต่อผู้เป็นเจ้าของหรือครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นน้อยที่สุด หากการดำเนินการทำให้เกิดความเสียหายมีขั้นตอนเรียกร้องค่าทดแทนจากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ได้ บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจำกัดสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินเท่าที่จำเป็น มิได้กระทบกระเทือนต่อสาระสำคัญของสิทธิของบุคคลในทรัพย์สินและการสืบมรดก บัญญัติขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะ มิใช่เพื่อประโยชน์ของปัจเจกชนคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ และมีได้เป็นบทบัญญัติเรื่องการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙

ย่อโดย นายศราวุธ ตั้งผลไก่อัลศักดิ์
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายธรรมรงค์ จันทร์ดำ
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคดี ๑๐

นางสาวธาริณี มณีรอด
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๔

นายมนตรี กนกวารี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี รักษาการแทน
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจจ